

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak tarsadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

AZ „EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR” ÉS A „SÁROSMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET” KÖZLÖNYE.

Szerkesztői iroda:
Megyeház.

Ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.

Kiadóhivatal:

Az EPERJESI NÉPBANK helyiségeiben, fűtveza 2 ik sz. a.

Megjelen: minden vasárnap.

Előfizetési ár: vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:

Egy évre	5 frt — kr.
Félévre	2 „ 50 „
Negyedévre	1 „ 25 „

Hirdetési díj:

háromhasabos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.

Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 krajczár.

Nyilttér minden sor 10 kr.

Megyei nyugdíjalap.

A legközelebbi múlt években egyes megyékben élénk mozgalom indult meg az iránt, hogy az elaggott és munkaképtelenné vált megyei személyzet, illetőleg azok özvegyeinek és árváinak ellátásáról gondoskodás történjen: az e részben folytatott tárgyalásoknak eredménye az lett, hogy több megye nyugdíjszabályzatot alkotott s azt jóváhagyás végett a belügyminiszteriumhoz felterjesztette, s jelenleg több megyében a nyugdíjintézmények tényleg már életbe is léptek.

A belügyminiszter ezen tárgyalásokból arról győződött meg, hogy a jelenleg fenálló megyei rendszer keretében is lehetséges életképes megyei nyugdíjintézmény létesítése; s minthogy nemcsak a méltányosság követelményeinek megfelelő, hanem a közigazgatás érdekében is fekszik az, hogy megyékben is más megyék példájára az elaggott vagy munkaképtelen megyei személyzetnek, illetőleg azok özvegyeinek és árváinak ellátása iránt a lehető intézkedések megtéessenek; ennek folytán felhívta a törvényhatóságot, hogy megfelelő nyugdíjszabályzatról gondoskodjék.

A megyei közgyűlés e kérdés tanulmányozására egy választmányt küldött ki, mely Ghillányi József elnöke alatt e kérdéssel behatóan foglalkozott s véleményét és javaslatát a legközelebbi közgyűlés elé terjesztendi.

E javaslatról általában mondhatjuk, hogy az egyrésztől magában foglalja mind ama intézkedéseket, melyek eddiggelé más megyékben czélszerűeknek bizonyultak be, másrésztől meg sokkal magasabb elvi és humanus álláspontra helyezkedik, mint bármely más megyének nyugdíjszabályzata.

Elvként van benne kimondva, hogy a nyugdíjintézetnek feltétlenül és kötelezőleg részese a törvényhatóságnak minden választott vagy kinevezés alá eső és rendszeres fizetéssel javadalmazott tisztviselője, segéd, kezelő és szolgáló személyzete.

A nyugdíjalap létesítéséhez hozzájárul a megyei személyzet minden tagja fizetésének 10%-ával egyszersmindenkorra.

Minden magasabb illetménybe lépéskor egy évi fizetésötöbbségének 30%-ával.

Továbbá az egyszersmindenkori 10%-os törzsjáradékon felül állandó járulékképen a rendszeres évfizetésnek 2%-ával, mely havonkénti részletekben vonatik le a fizetésből.

A nyugdíjalaphoz hozzájárul a megye valamennyi kis és nagy községe, úgy nemkülönben a

3 szab. kir. város országos egyenes adójának évi 1%-ával és pedig a nyugdíj-intézmény fenállásának első 10 esztendőjében.

Végre a nyugdíjalap szaporítására fognak fordítani, a tisztviselőkre esetleg kirovandó bírságpénzek s a nyugdíj-alap jövedelmében minden év végével észlelhető megtakarítások és a fel nem használt évdíjak.

A legtöbb megyei nyugdíjszabályzatokban elő szokott fordulni olyan forma zaradék, hogy a nyugdíjra jogosított tisztviselő nyugdíjra csak azon esetben bír igényvel, ha a nyugdíjalap pénzzel rendelkezik, ellenkező esetben nem, s ilyenkor vagyis a rendelkezésre álló jövedelem elégtelensége esetén aránylagos levonások eszközöltnének a nyugdíjilletményekből — a választmány egy ilyen intézkedést mely egyiránt méltánytalan és igazságtalan elejté s a tervezett szabályrendben kimondja, hogy a megszavazott nyugdíjak kifizetéséért a megye közönsége szavatosságot vállal.

A nyugdíjazás mérvének alapját a szolgálati idő képezi.

A szolgálati idő azokra nézve, kiket az 1883. évi tisztújítás megyei szolgálatban talált vagy akkor választottak meg vagy nevezettek ki, az 1884. évi január hó 1-től, azokra nézve, kik későbbben lépnek a megyei szolgálatba eskütelésük napjától számítatik.

Azokra nézve, kik 1877-ben megválasztottak s az 1883. évi tisztújítás alapján is a megyei szolgálatban maradtak, az 1877. évtől 1884. évig terjedő szolgálati idejük betudatik. a) ha az iránt a megye közönségéhez folyamodnak, b) ha a fenti idő alatt élvezett fizetésüknek 2%-át 24 havi részletekben lefizetik, c) ha a nyugdíjszabály életbe lépte után még 10 évig szolgálnak.

Nyugdíjazásnak helye van többek közt a) a nyugdíjalap létrehozásának kezdetétől számítandó 40 évi szolgálat után, b) ha a tisztviselő közválasztás alkalmával állomásából kimarad, c) ha 25 évi szolgálat után nyugdíjért folyamodik.

Az évi nyugdíj 10 évi beszámítható szolgálati idő után a legutóbb élvezett évi fizetés 40 százalékában állapítatik meg, a melyhez minden további szolgálati idő után ugyanez az évi fizetés 2%-ka járul. Önkéntes nyugdíjaztatás esetén, tehát 40 évi betöltött szolgálat előtt azonban 25 év 20 nak, 30 év 25-nek és 35 év csak 30-nak számítatik.

A mennyiben a fentebbiekben hangsúlyoztuk azt, miszerint a nyugdíjösszegek kifizetéséért a

megye közönségének garanciát kell vállalni, a választmány szükségesnek tartott bizonyos megközelítő számítás tenni arra nézve, mily összeg igényeltnének a megye közönségétől, vagyis mily teher harulna a megyei pénztárra a nyugdíjalap jövedelmében fedezetet nem találó nyugdíjak kifizetése által.

A mennyiben az első 10 év folyamában nyugdíjazások csak a legkritkább esetben fognak előfordulni, megközelítő számítás szerint az első 10 év leforgása után a nyugdíjalap következő tökével rendelkeznek:

1) Az első 10 évre a megye közönsége által megszavazandó 1 százalékos pótdadó, kamataival 35.000 frt.

2) A tényleg alkalmazott tisztviselők 10 százalékos járuléka 4400 frt.

3) A tisztviselők évi 2 százalékos évdíjából (évenként 880 frt) végkielégítésre fel nem használt összeg 5000 frt.

Összesen 44.400 frt.

A nyugdíjalap évi jövedelme tehát az első 10 év lefolyta után lenne megközelítő számítás szerint:

1) alaptőke kamata 2120 frt.

2) tisztviselők 2%-os évi járuléka 880 frt.

Összesen 3000 frt.

Ha tehát felvesszük, hogy a jelenleg alkalmazott tisztviselők 40 év múlva valamennyien nyugdíjazva lesznek s e szerint feltételezzük, hogy 10 év múlva a jelenleg alkalmazott tisztviselők 1/4 része nyugdíjba megyen; lesz az évi szükséglet 4000 frt, vagyis a megye közönsége legrosszabb esetben évenként 1000 frttal járulna a tisztviselők nyugdíjazásához.

Tehát oly csekély összeg, mely tekintetbe sem jöhet s így meg vagyunk róla győződve, hogy a közgyűlés egyhangulag elfogadja a tervezett szabályrendeletet s véget vet legalább jövőre ama bizonytalanságnak, mely a megyei tisztviselőnek feje felett örökös Damokles-kardként függött.

Osztályérdekek.

Együttes gazdag fényes arisztokracia, nagy hatalmas középosztály, vagyonos ipar és kereskedelem, jómódu parasztság nélkül — a társadalom mindig esonka, az államhatalom nem teljes alapon nyugszik s a nemzet anyagi és szellemi munkája nem teljes.

A társadalom minden osztályának boldognak,

nem, akár józanok, akár nem, — az ellenmondás e megtestesüléseivel ez tekintetbe sem jő sehogy. A becsület meg van mentve, az ellenmondás elhangzott s a férj ismét egy lépéssel közelebb áll a kétségbeeséshez.

Mit is tegyen a férj? Visszafeleljen. Ah, aki ezt megmerné kísérteni, rosszul ismeri az asszonyokat. Az utolsó szó nem volna az övé soha. A férfiak ebben a tűzben, mit az ilyen szembezállás előidéz, tehetetlen prédákép ki volnának szolgálatva.

Az asszony sok nemes tulajdonságában megszire fölülmulja a férfit. A történelem minden lapján találunk nagyszerű bizonyítékot az asszony önmegtagadó erejének, önteláldozó képességének, aminőket a férfiak részéről is hiába keresnénk. De a ragyogó előnyök fénye mögött ott settegett az árnyék is: a kibúvás, az ellenmondás viszketege, sokszor daczból megvetése a helyesnek.

Az ellenmondás női fanatikusai nem ismernek mértéket s nem törődnek annak végzettségével sem. Minthogy a daczolásban még a józan ész kimelésével sem törődnek semmit se, gyakran vétenek még a természet törvényei ellenére is. Egy francia meseíró a következőket beszéli: Férj és feleség civakodnak. Mindenik ragaszkodott az igazsághoz, s midőn az asszony észrevette, hogy a férj nem enged, dühösen kifutott a házból s beleugrott a szomszédos folyóba. A férj keresi a felesége holttestét, s halad a folyó mentén — fölfelé. Egyik barátja figyelmezteti tévedésére:

— A folyó mindent lefelé viszen, neked is hát a folyó mentén kell a feleségedet keresni.

— Oh nem, ismerem én a feleségetem, — felel az özvegy, — ő bizonyosan még halála után is keresztül viszi, amit akar!

TÁRCZA.

Az ellenmondás fanatikusai.

— Tollrajz. —

Kovács urat olyan nagyon boldoggá teszi az, hogy neki eleve, már évek óta olyan a felesége, hogy neki mindig igaza van. Egyszer így szólt hozzá:

— Emlékszel-e még rá, kedves gyermekem, hogy mikor jegyben jártunk, akkor te adtál nekem egy tárczát, melynek a himzését a magad apró kezeivel készítetted? Az erszényt ugyis nemsokára ellopták, de én azért ma is olyan nagyon jól emlékszem rá, mintha csak tegnap kaptam volna: az egyik oldalán volt pille

— Nem bizony! — szakítja félbe a neje — a pille a másik oldalán volt!

Ah! ismerik önök azokat az asszonyokat, akik mindig tudnak ellentmondani? akik részint szokásból, részint benső ösztönzésből még a kétségbevonhatlanon is tudnak valami kivetőt találni, ha már létezését meg nem czáfolhatják? akik a legközömbösebb dolgoknál épp úgy, mint azoknál, melyek sok fejtörést, nagy munkát okoztak, a legnagyobb hidegérrel, ártatlanul, sőt naivul tudnak vitakozni, kétségeskedni? Ismerik-e önök az ellenmondás e női fanatikusait?

A pszichologia egy régi alapelve azt mondja: „Ellenmondás, asszony a neved!” Hogyha igen tisztelt barátom közlöl valaki tagadni óhajtaná ez állítás igazságát, hát azzal legjobban bizonyítaná, hogy az mennyire találó.

egészesnek kell lennie, mert beteg tagok az egész test betegségét vonják maguk után.

Egyes osztályok különleges felvirágzása még nem a nemzet felvirágzása:

A középosztály érdekeit különösen hangsúlyozni szoktuk, de csak azért, mert a középosztály a legkevésbé kizárólagos. A középosztály a nemzet zöme: maga a nemzet. A középosztály képes felölelni magába minden társadalmi osztályt — fent és alant. Műveltség, vagyon, szellemi és anyagi munka ezen osztályba emel. Csak az van onnét kizárva, a kit kizár műveltségének hiánya vagy a ki születés rang miatt akar onnét kizárva lenni.

A középosztály érdekeiért harezolva tehát, a nemzeti érdekekért harezolunk. Mikor a politikai hatalmat a középosztály számára követeljük, a nemzet számára foglaljuk azt le.

Ez egyes osztályok számára kótyvasztó orvosokat tehát csak kárhoztathatjuk.

Bizonyos tekintetben helyeselhető ugyan, hogy agrariusaink ismételtelen — nem tudni: politikából vagy meggyőződésből — kísérleteket tesznek a parasztság vágyainak tanulmányozására. De mi a magyar földirtok és gazdasági rendszer viszonyait nem az egyes osztálycsoportok, hanem az egész gazdasági rendszer szempontjából akarjuk vizsgálni.

A földirtokfelosztás viszonyai ugyanis sehol sem döntök a termelésre nézve. Anglia a nagy gazdaság, Franciaország a kis gazdaság mellett fejtette ki mezőgazdaságát oly magas fokra, hová a mi földmívelésünk csak egy század mulva jut.

A birtok felosztása soha sem volt lényeges. Az egyik vidéken lehet előny az, a mi a másikon hátrány. A hol tehát baj van, ott az orvoslást az illető helyi viszonyokhoz kell szabni, mert oly nagy államot, mint Magyarország, annyi égjli-, talaj-, termelési- és népességi különbségek mellett, mezőgazdaságilag legkevésbé sem lehet egy kaptafára huzni.

A földirtok területi viszonyainak mozgalmát közészeritása nem vezetett soha jó eredményre. A hol ez megtörtént, ott megezőfolthatlan adatok szerint tönkrement a földirtokos osztály nagy része. Tönkrement először a parasztság, ezután a középbirtokos osztály nagy része. Angliának azért nincs földirtokos parasztsága, pedig a mult században még volt.

Igy járna a mi parasztságunk is, ha földirtokának megkötése által iparkodnánk segíteni bajain. Pedig agrariusaink ilyesmit terveznek. Nemcsak külön veszik a földirtokos osztályt, hanem még abban is külön kasztot akarnak teremteni, a parasztságot. Ezután sorra vennék a középbirtokosokat, és így tovább.

A földirtokos viszonyait igenis tanulmányozni kell, de általános nemzeti, közgazdasági szempontból. Tehát nem separatisztikus törekvések szempontjából.

Hiszen így oda jutunk, hogy nemesek egyes társadalmi osztályok, hanem ezen osztályok különböző érdekesportjai, külön-külön lépnek fel, külön törvényhozást, külön hatóságokat, külön bíraskodást követel valamennyi. El akar zárkózni a többitől mind.

Ily körülmények között százra menő sorompók emelkednének a különböző osztályok kebelében. A nemzeti érdeket megenné az osztályérdek. A magyar állameszmét felemésztené a sok apró osztályeszmé. Mi lenne a magyar politikából, ha háttérbe szoritana azt a külön érdekek politikája?

Minden osztálynak, minden érdekeknek a nagy nemzeti keretben kell maradnia. A magyar társá-

Semmi igazat nem mondott ez a férj? . . .

Minden asszonynak meg van a maga költője, akinek a műveivel örömet foglalkozik, akit valtoztalan gyönyörrel olvas, s minden eshető támasdás ellen nyakasán és kitartóan megvédelmez.

Az örökké ellentmondó asszonynak is meg van a maga költője, zeneszerzője. De inkább felal-dozza meggyőződését, semhogy az ellentmondás alkalmáról, ingeréről esetleg lemondjon. Ha dicsérik az ő költőjét, akkor azt magában helyesli, de főnhangon ellentmond, fölhozza hibáit, hiányait, melyeket talán csak az imént megannyi előnyökül említett. Csakhogy akkor ócsárolták a poétáját, most pedig dicsérik. Minden a körülményektől függ!

Az ilyen asszonyok olyan nehezen tudják kimondani azt az egyszerű szót, hogy: igen! S nincs mozdulat, mely rájuk olyan súlyos volna mint a helyeslő. Az ember azt hihetné, hogy még az oltár előtti rendes formát is meg tudják változtatni:

— Akar-e nőül menni e férjhez? — a kérdésre nem felelőnek (szívük szerint) hangos igen-nel, hanem azt: „Ha már másképp nem lehet, hát . . .”

Ebben a mondatban elfordul a „nem”, s azért legalább egy kis tagadás vagyon benne!

Ez ugyan kicsiben betegség, s minthogy örököltnék látszik, alig kigyógyítható; mindenesetre azonban óvatosan kezelendő. Ha pl. a férj el akar menni az operába, akkor a felesége annyi előnyt tudja felsorolni a népszínműnek, s annyi unalmát az operának, hogy a férjnek elmege minden kedve a dalmútól, s a nőcskéjével mégis csak népszínművet megeyen el élvezni. Azért az óvatos férj szidja az operát, melyet hallani óhajt, s az asszony azonnal kész azt reportirozni: „De férjcském,

dalom dekomponálása, dekomponálna a magyar államat. Pedig ha egyszer a magyar állam megrendül, megrendülnek vele az osztályok, bármily hatalmasok is.

Különfélek.

A tapolyi választási mozgalmak. Szemben a „Pesti Napló”-ban s legutóbb a „Sárosmegyei Közlöny”-ben e cím alatt megjelent azon indirekt állítással, hogy lapunk dr. Glüek Lipót jelöltsége mellett propogandát csinál és úgyszólván urbi et orbi a jelöltnak biztos megválasztását hirdeti — kijelentjük, hogy eszünk ágában sincs valaki mellett agítani vagy valaki ellen állást foglalni. Nem lévén politikai lap, ezen ügynek politikai oldalával nem foglalkozhatunk, a vidékből jövő híreket, fel-tételezve a beküldők megbízhatóságát, mint napi híreket jó hiszeműleg közöljük, és ha az általunk közölt valamely hír, nem felel meg a tényállásnak mindenkor szívesen tért nyitunk a rektifikálásnak.

Berzeviczy Albert orsz. képviselőnk fogad-tatása. Alig zártak be a Sándor-utcai palota kapui az elbucszott képviselőnk után, városunk képviselője azonnal körünkbe sietett. A választó közönség örömmel várta megeyen jeles fiát. Érkezése napján egy küldöttség ment Abosig eléje, mely Lasztkay László gymnaziumi helyett. igazgató ur vezetése alatt, Kubinyi Aurél, Kalmár Tivadar, Fűzy Sándor, Plavecky József urakból állván, az érke-zőt a választó kerület határára fogadta. A környék-beli nép megtudván szeretett képviselőjének érke-zését tömegesen tödult fogadtatására s ragyogó arccal üdvözölte. Abosról, illetve Lemesről Eper-jes felé rohogott a vonat. A városi pályaudvaron türelmetlenül várt az intelligenzia, száz- és százra ment azok száma, kik az érkező elé siettek. Végre hallatszott a vonat dübörgése, a mozsarak durrog-tatása, a peronon felállított két cigányzene által ráhuzott „Bakóczy induló” tudatta a közönséggel, hogy a várva-várt megekezett. Mindenki a pályau-dvarra rohant, várakozásteljes pillanat állott be. Ekkor kinyílik egy első osztályú kocsiját s azon kilép érdekes halványarazu képviselőnk. Lelkes él-jezés, szívből jövő ováció fogadta a fiatal képvise-lőt, kinek arcán nagyon is meglátszik a megefe-szített munka hatása. Midőn a pályaudvarra lépett Haitsh Lajos rövid melegsavu beszéddel üdvözlé, kifejezve abbéli örömet, hogy jól esik bevallanunk, miszerint benne nem csalódtunk, midőn tehetségé-hez nagy reményeket kötöttünk s büszkéek vagyunk arra, hogy a jövő országgyűlésen kerületünket már nem mint ujjonez, hanem mint az országos vezér-egyenek egyike fogja képviselni. A képviselő ur látható megeindulással vette a szívélyes fogadtatást, de mivel beteges s hangja egészen fátyolozott, esen-des hangon köszönte meg a kitüntetést igérvén, hogy egészsége javultival megtartandja beszámoló beszédjét, majd beutazandja a kerületet, a mikor is — ha a kerület a jövő országgyűlésre is megtisz-telti buzgalmaival, elő fogja terjeszteni programját. Ezután a megejelentektől kísérve kocsira szállt, s folytonosan lelkes tüntetések között a városba vo-nulva lakására hajtott. Isten hozta jeles képvise-lőnköt, pihenje ki körünkben nagy fáradsalmait, hogy a jövő országgyűlésen, melyen igen vitalis kérdések fognak szőnyegre kerülni szellemének egész rugékonyságával legyen érdekeink nagybe-folyásu képviselője.

Tisztelgés Jókai Mór-nál. Jókai Mór a kor-mánypárt kassai képviselőjelöltjének fogadtatása alkalmával választókerületünk szabadelvű pártja részéről is egy küldetés tiszteleg Kassán, mely igazán nem tudom, hogy mi bajod van mindig a mi operánkkal? S a mai darabot meg éppen ki-tűnően adják. És szeretném is megezni. Hagyjuk azt a népszínművet, menjünk az operába. Nemde az operába? — S a boldog-boldogtalan legalább ezuttal elérte a célját.

S most azt kérded, nyájas olvasóm (mert ki lenne nyájas, ha az olvasó nem?) hogy e beteg-ségnek mi a gyógyszerere?

Talán a tudatos, erre törekvő nevelési rend-szer. De a betegség a magasabb korban már kiirt-hatatlan. Mit tesz az ember akkor, ha a közsén-bányában tűz támad, s ellenállhatlan erővel pusztít járasokban és alagutakban sokkal nemesebb cél-ra rendelt anyagokat? Sajnálja a történeteket, s meghajol az elem dühöngése előtt. Hagyják a tü-zet égni, míg kiégett a bányában minden anyag, s többé nincs, mi a tüzet táplálna.

S így legjobb, ha az ellentmondásnak szabad tért hagyunk; vagy fölemészti önmagát, vagy vé-get ér akkor, amikor az életeri.

S te azt hiszed, hogy ha az ellentmondás nő-fanatikusát dicséred, helyesléssel fogsz találkozni minden szó nélkül? — Nagyon csalódot! Akkor is készen áll az ellentmondás, mert az asszony minden dicséret mögött eltitkolt ócsárlást sejt s hangos ellentmondásnak éle már az ellen fordul.

S most azt kérded: Hát az ilyen asszonytól soha sem lehet kiesikarni a helyeslésnek egyetlen rövid, kétségbenvonhatlan kifejezését?

De bizony lehet, nyájas olvasó. Szidd csak a többi asszonyt, — s minden egyes asszonyt az fogja mondani: bölesen szóltottál.

jeles képviselőnk Berzeviczy Albert vezetése alatt következő tagokból áll: Haitsh Lajos, Sztompák Ignéz, Lasztkay László, Piller Miklós, Kubinyi Aurél, Kovácsy János, Holländer Leo, Kalmár Tivadar, Harmancsok, Semsey Adolf, Semsey Vil-mos, Szmoligovics Szilárd, Sztankay László, Fűzy Sándor, Kubinyi Albert, Sass Bertalan, Kaz'nczy Manó, Hörk József és Kyss Géza ur. s mely kül-döttség ezen alkalmat megragadta, hogy nagyhirű hazánkfia iránti tiszteletét ez alkalommal is leró-hassa.

Képviselő választási új mozgalmak a Mako-viczban. A következő sorokat vesszük: Amennyi-ben Kisfalusi Endre zborói lelkésznek nincsen szavazati joga, fel sem lébtetheti az egyesület el-lenzéki part képviselőjelöltnek s így nem marad egyéb hátra, minthogy a lelkész úrnak lemondani a képviselőjelöltségről, mire maga megejelölte. Hogy mennyire népszerű pedig az illető lelkész úr szolgáljon bizonyítékul azon körülmény, hogy a bizottsági tagok választása alkalmával Zboron, tehát székhelyén 115 szavazatból csak 4 szavazatot kapott. Jelenleg egy új part a kormánypart nagy-ban szervezkedik, melynek elén Paulovics Sándor szvidniki lelkész ur működik, s ezen part jelöltjeül Szmracsányi József szvidniki ügyvédet szemelte ki, s már fel is léptette. Hogy van pártja, az bizonyos, mert oly egyének állnak mellette, kik a nép közt növekedtek fel, avval folytonos érintkezésbe vannak, s sok mindenféle összeköttetés fűzi őket egymáshoz. Ezen part, mely éveken át néző publikumként szere-pelt, most valahára kedret kapott egy dilettans szerep lejátszására, mely előadás kitűnően sikerül-het, csak vigjatek legyen. Eddig a közlemény. A legutolsó órákban azon értesülést vesszük, hogy a Makoviczban Keczer Miklós kamarás ur is fel fog lépni és pedig egyesült ellenzéki programmal. Tehát a csendes Makoviczban is zajos választási mozgalomnak lehetünk tanui, ha mindkét jelölt fellép.

A hétharsai kerület orsz. képviselője főt. Lesskó István ur f. hó 14-én Hétháron a városán tartotta beszámoló beszédjét; melyben különös-n azon irányelveket adta elő, melyek őt és pártját az orsz. tárgyalásokon vezették. Természetes, hogy mint ellenzéki képviselő a kormányt nem dicsér-hette. Beszédjét a jelenlevő választók zajos éljen-zésekkel fogadták. Ezután t. Baán Géza ur beszélt; magasztalta a beszámoló ur jellemét, kit semmiféle igéretnek és reménynek sem voltak képesek pártjától, elveitől eltántoritani; mint nagyszerű vívmányt tudta be neki és pártjának a kassai convictus visszaállítását, és biztosítá őt, hogy minden eddigi föllépése a választók iránta való bizalmát csak fokozta. E beszéd valóban klasszikus nyelvvezete, átgondolt kifejezései, különösen magvassága miatt mindenkinek tetszett. Meg egy Sturz nevű izraelita választó mondott köszönetet a képviselő úrnak, biztosítván őt, hogy ha voltak is évekket ezeltől hitsorsái között olyanok, kik megeválasztását nem igen jó szemmel nézték, most azonban mindnyájuk rokonszenvét és bizalmát bírja, és birni fogja mindaddig, míg eddigi útján haladni fog és választóinak érdekeit minden rang- és vallaskülömbőség nélkül az országos üléseken képviselni. Ezek után a választók a képviselő ur élénk éljenzése között oszoltak szét.

Áthelyezés. Cserszky Lajos főhadnagy s me-gyei csendőrségünk szakasparancs oka — alig hogy e jegyzé magának városunk egyik bajos és szellemdus leányát, a miniszterium által a poszonyi kerületi parancsnoksághoz segédtszti minőségben való előléptetéssel áthelyeztetett. Fogadja barátjai-nak őszinte sajnálatait.

A megyei központi választmány a küszöbön levő képviselőválasztások megejtéséhez szükséges előintézkedések megejele, különösen pedig a választás határnapjának kitűzése céljából e hó 30-án a megyeház kistermében ülést tartand. A választások július hó 13. és 24 ik között lesznek megejtvé, nálunk valószínűleg, mindjárt az első napok valamelyikére lesznek kitűzve.

A nyugdíjintézeteti választmány az egybeállított nyugdíjszabályrendeleti tervezet felülbíralata céljából e hó 26-án délelőtt ülést tart. Mai vezér-czikükük bővebben foglalkozik ezen nagy horderejű szabályrendelettel.

Az eperjesi ügyvédi kamarának évi közgyü-lése, e hónap 17-én tartatott meg. Meg lett álla-pítva az évi költségvetés, jóváhagyva a tavalyi szá-madások s meg lettek volna ejtendő a kamara tisztvi-selőinek választása is. De mivel a 131 kamarai tag közül nem jelent meg a választások megejtésénél megekívánt tagok számának a fele, a választás napja június 16-ára lett kitűzve. Szóba jött a közgyűlésen azon kérdés, hogy mily állást foglaljon el a ka-mara akkor, ha az üresedésbe jött eperjesi törvény-szék elnöki állás betöltés- szóba kerülend s a ka-mara abban állapotott, hogy a pályázat kihirdetése után arra lesz tekintettel, hogy a nagy befolyással egybekötött állásra csakis oly férfi mellett fog nyilatkozni; ki az igazságügy a megye és az ügy-vedi kar érdekeinek őszhangzatos képviselőjére es vitelére legalkalmasabbnak fogja találni. A mult évi ügyviteli jelentésből kiemelendő, hogy a mult év-ben 325 választmányi és 98 fegyelmi ügy érkezett a kamarához. Szegénység miatt 19 esetben lettek ügyvédek hivatalból pártfogói képviselőre kiren-delve. A bejegyzett ügyvédjelöltek közül bíróságok-nál 7, kir. közjegyzőnél 1, ügyvédek-nél 45 állott

alatt mpák binyi almar Vil-Füzy nezy kül-yhírü lerő- Mako- nyi- nesen et el- narad ndani elölte. sz úr gy a teltat zatott nagy- andor tjeül e ki, nyos, közt nnak, shoz. szere- ettans erül- y. A gy a fog nmal. szási jelölt e főt. házán nos-n ártját hogy eser- eljen- szelt; nifele jától, nányt vietus ddiigi csak ezete. miatt aelita rnak. zelött nem yájuk fogja álasz- nbség után szózt s me- alig os es sonyi eghen rajjai- zöbön séges álasz- an a ztások ejtve, vala- beáll- rálata vezér- derejü zgyü- álla- szám- isztvi- rai tag ésenél napja íléseu a ka- rvény- a ka- detése yással t fog z ügy- re és z évi t év- kezett lettek kiren- ságok- állott

joggyakorlaton. A kamara nyugdíjalapja, mely 1882. év végével 304 frt 89 krt tett jelenleg 438 frt 19 krnyi összegre szaporodott.

A trónbeszéd. Békét hirdet a világnak, különösen pedig Magyarországnak. Európának azt igéri, hogy a békét mi sem zavarja meg. Magyarországnak pedig azt, hogy belső villongásai lefognak csillapodni. S az utóbbi ígért, mely már szinte tény. Horvátország ezimére szól. A horvátok egyáltalán nemcsak bátortást nem merithetnek a trónbeszédből, hanem inkább komoly intést képez az számukra.

Megfult. Csütörtökön reggel az alsó malomnál egy fősmeretlen hullát fogtak ki, másnap kiderült, hogy a hulla egy Nemesik György Szepes megye Folyoark községű drótosé.

Bártfara omnibusz. Junius hó 15-étől minden másodnap omnibusz fog közlekedni Eperjes és Bártfa között. Nyolcz személyre van berendezve. Egy személyjegy ára 1 frt 50 kr.

Új vasúti menetrend Figyelmeztetjük a közönséget, hogy május hó 21-étől egy új menetrend lép életbe, mely által Bécs és Budapesttel az összeköttetés a menetidő megrövidítése által előnyösen megjavul. A fővárosi lapok még az nap délután érkeznek Eperjesre s a kereskedők megrendelt kocsiküldeményeket napfordultával kapják meg.

A tisztai kert megnyitása válogatott közönség jelenlétében csütörtökön ment végbe s ezentul minden csütörtökön katonazene lesz a kertben. A meghívók már szét vannak küldve. A kert izléssel van berendezve s bizonyos, hogy a legalkalmasabb hely arra, hogy itt a város intelligenciája találkát adjon egymásnak.

Esti kert-ünnepély. Junius hó első napjaiban a bécsi törzskar érkezik városunkba. Ezen alkalomból a helybeli ezred tisztikara junius hó 5-én a tisztikertben es i ünnepélyt rendez, melyre megjelenhetnek, belépti díj nélkül, mindazok, kiknek az egész saisonra szóló meghívó jegyük van. A kivilágított kertben lesz bazár, czukrászda, csárda, tőzsde, virágbolt stb. melyekben városunk szép hölgyei lesznek a veszedelmes elárúsítók.

Petőfi emlék leleplezése. Valahára, ha ugyan valami éghaború vagy más elementaris akadály közbe nem jön, meg fog történni az „Erdei lak“nál felállított Petőfi emléknek leleplezése. Két terminus van kitűzve, junius hó 4-ike vagy 8-ika. Denique a szegény Petőfinek még halála után sines szerencséje.

A magyarosító egylet jövő havi választmányi ülése pünkösd keddjén lesz, melyre a tagokat az egylet elnöke mélt. Bánó József Osztrópatakra saját vendégszerető házába hívta meg.

Eperjesi színház.

Csóka Sándor színtársulata holnap bucsuzik el tőlünk. Csak rövid ideig tartózkodott ugyan városunk falai között, de ezen rövid itt szereplése alatt úgy az operettekben, mint a drámákban bebizonyította, hogy a vidéki színtársulatok legjobbjai közé tartozik.

Különösen kiemelendő e társulatnál a játék egyöntetűsége és gördülékenysége, mely oly kitűnő, hogy tartalmilag egészen üres, minden irodalmi becsérték nélküli daraboknak (Moser-téle tákolmányok) előadása is annyira kifogástalan volt, hogy a közönség ezt a darab értékek tulajdonitása csak az előadás után vette észre, hogy az előadás nem a darabnak, hanem a jó játéknak számítandó be.

A drámai személyzet közül elismerésre méltó, sőt kiváló színpadi tehetségek és jelenségek: Tőkés Emilia, Tolnayné Róza, Ebergényiné Amália, a

férfiak közül Follinus Aurél, Kövessy, Kazaliczky Antal — díszere válnak minden társulatnak.

A népszimű- és operette-társulat is megállja helyét. Nehezebb operettek (Koldus diák, Nap és Hold) előadása is teljesen kielégítő volt. Első sorban említendő itt Németh János szép tenorja és a buffó Boross. A nők közül Pajor Emilia és Kövessy Róza.

A társulat egyáltalán a modern igények színvonalán áll. Garderobja izlésteljes, műsora a legújabb termékekből van összeállítva, a rendezés kifogástalan, a sorrend választékony, változatos és a főm igényeknek is megfelelő.

A társulat számára nézve kevés, de maradandó emlékü élvezetes esteket szerzett közönségünknek. Teljesen meggyerte a közönség rokonszenvet. Megvagyunk róla győződve, hogy közönségünk ítélete, mely nem szokott elnéző és gyengéd lenni, teljes méltánylást talál mindazon városban, a hol e társulat megforduland.

Nehezen bucsuzunk el s midőn azt tesszük, azon kellemes reményben ringatjuk magunkat, hogy e társulatot jövőre is lesz alkalmunk városunkban fogadhatni, mert megvagyunk győződve, hogy a város színügyi bizottsága jövőre mindent el fog követni, hogy e társulatot a téli napokra meggyerje, illetőleg részére hosszabb bérleteket biztosítson.

CSARNOK.

A házasságról.

(Levél egy hölgytől, egy hölgynek.)

Szerelmem „után“ házasságról írni, fogja Ön esodálkozva kiáltani fel szép nagyság, — micsoda rendje ez a dolognak?! — Ilyen következetesség még egy tárczáirónak sem engedhető meg; folytatja Kegyed, drákói szigorával. Ezer bocsánat bájos nagyság, de higgye el — esedezem, nem magamtól jöttem e hóbortos gondolatra, a Kegyed szép nemének egyik előttem ismeretlen virága indított engem e botor lépésre, hogy „szerelem“ után „házasságról“ írjak. A „szerelemről“ e lapok hasábján megjelent igénytelen cikkem után ugyanis gyengéd kezektől írt, és kedves ortografiai hibáktól hemzsegtő rózsaszínű levelet kaptam, mely olyan bájos közvetlenséggel és annyira világos ösztintességgel van írva, hogy nem állhatok ellent vágyamnak, azt Nagysáddal megismertetni. A levél szóról-szóra így hangzik:

Tisztelt uram! Olvastam e lapokban utolsó levelét, a szerelemről, és bizvást mondhatom, — kérem, ne sértse Önt, őszinteségem! — Önnek érveléseibe egy cseppet sem lettem szerelmes. Ezt azért tartottam szükségesnek előrebocsátani, nehogy soraim t. uraságod előtt beszámíthatatlannak tűnjenek föl, miután tudvalévő tény, hogy (nem citálok . . .) a szerelemben elkövetett dolgok beszámíthatatlanok.

Tehát jó Uram, én hiszek a szerelemben! hiszem, hogy kines — mint Ön írja, hiszem, hogy világság, meg is esküdném rá, hogy sötét verem, sőt nőlétemre meg azért is megverekedném, hogy a szerelem az ember áprilise; de már abban éppen-séggel nem értek egyet a szerelem igazléte mellett síkra szálló derék urammal, hogy Ön egyedül csak a szerelemre helyezi a valódi boldogság egyedüli alapkövét.

Nem, Uram! A kor, melyben élünk, sokkal reálisabb, sokkal anyagibb gondolkozásmódu, mintsem hogy a végboldogság, — úgy hiszem nem esalódom, ha a házasságot tartom ennek — ily eszményi uton lenne elérhető. Uram, én kezemet

szívemre szorítva merem esküdni, hogy a mostani korban száz házasodó férfiuk kozt nem akad egysis, aki szerelmes! Vannak férfiak, kik szerelmesek, de házasodni nem akarnak; viszont van ezer olyan, ki házasodni akar, bár egy cseppet sem szerelmes; de legtöbbje az Ön elvtársainak jó uram, szerelmes is, házasodni is akar, de nem házasodik, mert abban is anyagi érdek társadalmunk e korszerű molochja-gátolja meg. Nem pro domo beszélnek, de mégis . . . haragszom önökre!

Ha a leány szegény, úgy már bizonyosan legmélyebb sajnálatunkra méltó, de sorsa fölött mindaddig ne essünk kétségbe míg, . . . szerelmessé nem lesz. de ha már az ő szíveskijét is megsebezte, és „szegény“ lelkét is hálába sodorta ördögös Amor: vajmi ritkán akad g a z d a g halász aki szegényt kibontaná a makranczos halóból.

Ha pedig gazdag a leány, ugyan kérem mondj meg, mi szüksége a szerelemre? Ki kérdi a gazdag leánytól, hogy szeret-e? Tarka seregben rajongják körül azok a „nemes“-ségükről hirdetett és hírhedett ifjak; bohóc módra hízelegnek ostoba szeszélyeinek, szolgálomóra hajlanak meg akarata előtt; és mint fogadott bérezenek tapsolnak lelötlen élezeinek. Egy szép reggelen aztán — mikor már Verebélyi gróf urat már torkig szorítja kéréllhetlen hitelezője. — azt a hymenhiert olvashatjuk, hogy O. M. szereleműs, művelt, kedves és egyik legszebb virágával, a fővárosi hölgykoszorúnak Verebélyi Jenő ur tegnap délben jegyet váltott. Lapjaik megkivánják frigyükre a tartós boldogságot, de kérdem meg lesz-e az ilyen előzmények után.

Nem írok tovább. Ingerült vagyok. De azért távolról sem higgye ön tisztelt uram, hogy már mindent elmondtam. Csak röviden akartam kifejtetni, hogy sem a férfiben, sem a nőben, legkevésbé pedig a szerelemben, de a kor áramlatában rejlik valódi oka a boldog (vagy pedig talán helyesebben boldogtalan) házasságnak.

„Változtek meg a kor, és mi megváltozzunk abban!“

Aláírva Egy vén leány.
Nemde szép asszonyom, az én levelező szépem érvelése, nem is olyan egészen abszurd! A bizalmas módor, az őszinte hang, a pikkáns okoskodás, rokonszenvet kelleszőnek, ama sorok irójának. Nagyon is igaza van, „a sok boldogtalan házasságnak, létoka korunk, anyagi áramlatában fekszik.“ De kik vagy mik okozak ezen áramlatot? Kegyed becses engedelmét bájos nagyság, már előre is megnyerve tartom arra, hogy e tárgyról kissé hosszabban értekezünk, de kiérdemelni vélem ezt ismeretlen levelezőtől is, azon kornak ugyan is, melybe annak aláírása őt sorolni engedi, egyik legerényesebb sajátja a türelem.

Amily igaz, hogy a leányok végeleja csakugyan a boldog házasság, épen olyan helyesen jegyzi meg ismeretlen levelezőm, hogy korunk áramlata nagyon is anyagi jellegű. Házasulandó ifjaknak a szépséget „arannyal“, a fenylő szemeket „grémántal“, a menyaszonyt pedig pénzzel párosulva szeretik látni. Ez elvitáztatlan. De hát lépünk mi is az okot nyomozó térre, és keressük, mi oka ifjaink e prózai hajlamának.

(Vége köv.)

Kis lutri.

Húzás május 17-én: 68 20 83 16 76.
Húzás május 21-én: 67 8 1 55 32

Felelős szerkesztő: Hedry Bertalan.

Kiadótulajdonos: Haitsch Lajos.

HIVATALOS ROVAT.

2534. sz. kir. ügy.

835 3—3

1151 tkszám 1884.

841. sz. 1—1

1198. tk. szám. 1884.

1—1

Árlejtsési hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. igazságügyminiszterium f. évi ápril hó 18-án 16177. sz. a kelt magas rendeletével a felügyeletem alatt álló eperjesi kir. törvényszéki fogház-épületnek részleges átalakítását 4491 frt 14 krnyi összeg erejéig engedélyezvén, ezen átalakítási, illetve építkezési munkákat foganatosításának biztosítása czéljából folyó 1884-ik évi május hó 28-ik napjának d. e. 9 órájára alulírott kir. ügyészség hivatalos helyiségeiben tartandó zárt ajánlati versenytárgyalással egybekapcsolat szóbeli árlejtsési hirdetttetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkákat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előírt 10% bánatpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 9 órájáig hivatalomhoz annál inkább igyekezzenek beadni, minthogy a későbbben érkezettek figyelembe vétetni nem fognak.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek ezen kir. ügyészségnél a hivatalos órákon belül bármikor megtekinthetők.

Kir. ügyészség Eperjesen 1884. május 6-án.

K r a y I s t v a n,
kir. ügyész.

Hirdetmény.

Az eperjesi kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhírré tétetik, miszerint Vogel, elébb Treuhaft szül. Stern Rézi, Treuhaft Gyula és Treuhaft Berta érdekében elrendelt önkéntes bírói árverés ügyében

1-ször. elárvereztetik Kellemes község 119. számú telekjegyzőkönyvébeni 107/a helyr. és 37—38 összeír. számú felülepítmeny.

2-ször. Kikiáltási ár 750 frt.

3-ször. Az árverés a kebelbelbeli telekkönyvi hivatalban 1884. évi junius hó 13-ik napjának délelőtti 9 órájaker megtartatik.

4-szer. Venni szándékozók kötelesek 75 frtot készpénzben vagy óvadékpapirokban bánatpénzül letenni.

5-ször. A vételár egyenlő részletekben és pedig 1-ső részlet 15 nap, a 2-ik 30 nap és a 3-ik részlet 60 nappal a leütéstől számítva 6% kamatokkal az eperjesi kir. adó mint letéti hivatalba lefizetendő, bánatpénz az utolsó részletbe beszámítatik.

6-ször. A feltételek alulírott hatóságnál megtekinthetők.

Kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság Eperjesen 1884. évi május hó 1-én.

Szeredinszky,
jegyző.

Péchy,
elnök.

Hirdetmény.

Az eperjesi kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhírré tétetik, miszerint az eperjesi bankegylet végrehajtatónak Dombrovsky György és Erzsébet végrehajtatott elleni árverési ügyében 410 frt s jár. behajtása tekintetéből:

1-ör. Elárvereztetik az adósok nevén álló Alsó-Mérk község 28-ik számú telekjegyzőkönyvébeni 2/8-ad urb. telek és járuléka.

2-or. Kikiáltási ár 929 frt 50 kr.

3-or. Az árverés a kebelbeli telekkönyvi hivatalban 1884. évi junius hó 23-ik napjának délelőtti 9 órájaker megtartatik.

4-er. Venni szándékozók kötelesek 93 frtot készpénzben vagy óvadékpapirokba n bánatpénzül letenni

5-ör. A vételár egyenlő részletekben és pedig 1-ső részlet 15 nap, a 2-ik 30 nap, és a 3-ik részlet 60 nappal a leütéstől számítva 6% kamatokkal az eperjesi kir. adó, mint letéti hivatalba lefizetendő, bánatpénz az utolsó részletbe beszámítatik.

6-or. A feltételek alulírott hatóságnál megtekinthetők.

Kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság Eperjesen 1884. évi május hó 1-én.

Szeredinszky,
jegyző.

Péchy,
elnök.

